

Spis treści

Przedmowa	9
Wstęp	19
Rozdział 1. Rodzina jako system w terapii	23
1.1. Rodzina jako system	23
1.2. Ewolucja myślenia systemowego – od metafory cybernetycznej do epistemologii konstrukcji społecznej	27
Rozdział 2. Rodzina małego dziecka jako kontekst terapii	30
2.1. Rodzina z małym dzieckiem jako kontekst terapii – rys historyczny	31
2.2. Terapie oparte na analizie interakcji z wykorzystaniem materiału wideo	36
2.2.1. Doradztwo interakcyjne Susan McDonough	36
2.2.2. Zintegrowany, skoncentrowany na komunikowaniu się monachijski model poradnictwa i psychoterapii Mechthild Papoušek	41
2.2.3. Metoda Marte Meo Marii Aarts	44
2.2.4. Metoda wideotreningu komunikacji (VIT) Harriego Biemansa	48
2.3. Podejścia niedyrektywne oparte na relacji	50
2.3.1. Niedyrektywna terapia przez zabawę Virginii Mae Axline	51
2.3.2. Metoda DIR/Floortime Stanleya Greenspana i Sereny Wieder	54
2.4. Wybrane czynniki wpływające na jakość relacji i interakcji oraz efektywność terapii z udziałem rodziny z małym dzieckiem	59
2.4.1. Responsywność i refleksyjność opiekuna	59
Rozdział 3. Teoria i terapia integracji sensorycznej Jean A. Ayres ...	66
3.1. Założenia teorii integracji sensorycznej	68
3.2. Definicja integracji sensorycznej	74
3.3. Definicja zaburzeń integracji sensorycznej	82
3.4. Diagnoza procesów integracji sensorycznej	87

3.4.1.	Południowo-kalifornijskie testy integracji sensorycznej (South-California Sensory Integration Tests, SCSIT)	90
3.4.2.	Testy integracji sensorycznej i praksi (Sensory Integration and Praxis Tests, SIPT)	92
3.5.	Czynniki ryzyka występowania zaburzeń integracji sensorycznej	93
3.6.	Zaburzenia integracji sensorycznej a zaburzenia rozwoju	97
3.6.1.	Perspektywa diagnozy nozologicznej według klasyfikacji diagnostycznych: ICD-10/11, DSM-5, DC: 0-3R, ICF-CY, DMIC	97
3.6.2.	Współchorobowość – epidemiologia oraz charakterystyka wspólnych objawów zaburzeń SI i innych zaburzeń rozwoju	116
3.7.	Terapia integracji sensorycznej	128
3.7.1.	Cele, standardy i ocena terapii integracji sensorycznej	128
3.7.2.	Dostępność i zastosowanie terapii SI na świecie	132
Rozdział 4. Krytyka i ewolucja teorii i terapii integracji sensorycznej Jean A. Ayres		136
4.1.	Zastrzeżenia wobec założeń teorii integracji sensorycznej i zagadnienie trudności definicyjnych: „Panacea, placebo or poison?”	137
4.2.	Ograniczenia metodologiczne badań dotyczących zastosowań i efektywności terapii integracji sensorycznej	139
4.3.	Efektywność terapii integracji sensorycznej z wykorzystaniem kryteriów praktyk opartych na dowodach (evidence-based practices, EPB). Przegląd raportów	143
4.4.	Nowe typologie, oddziaływania i narzędzia pomiaru procesów przetwarzania sensorycznego	150
4.4.1.	(R)ewolucja wiedzy w obszarze teorii i terapii integracji sensorycznej	151
4.4.2.	Wskaźnik wierności oddziaływań: Ayres Sensory Integration Fidelity Measure®, ASIFM	154
4.4.3.	Testy Evaluation in Ayres Sensory Integration® (EASI)	158
4.5.	Identyfikacja biologicznych podstaw zaburzeń procesów przetwarzania sensorycznego	161
4.5.1.	Dwupoziomowy anatomiczny model adaptacji	162
4.5.2.	Biologiczny marker zaburzeń przetwarzania sensorycznego (SPD)	167
4.6.	Podsumowanie	168
Rozdział 5. Teoria i terapia integracji sensorycznej w Polsce		171
5.1.	Integracja sensoryczna w polskim piśmiennictwie naukowym	171
5.2.	Narzędzia pomiaru rozwoju psychomotorycznego i integracji percepcyjno-motorycznej	174
5.3.	Integracja sensoryczna w narracji popularnej – analiza treści dostępnych w Internecie	183
5.3.1.	Komunikat „parentingowy” – analiza zawartości portali internetowych adresowanych do rodziców	186
5.3.2.	Komunikat specjalistyczny	189

5.3.3. Komunikat komercyjny	201
5.4. Terapia SI w Polsce – wymagania i standardy obowiązujące terapeutów metodą integracji sensorycznej	206
5.5. Działalność polskich organizacji zrzeszających terapeutów integracji sensorycznej ..	210
5.6. Terapia integracji sensorycznej wśród innych metod terapii dostępnych w publicznych i prywatnych ośrodkach terapii	215
Rozdział 6. Problematyka badań własnych	223
Rozdział 7. Metoda	227
7.1. Wybór paradygmatu badawczego	227
7.1.1. Interpretacyjna analiza fenomenologiczna (IPA)	229
7.2. Etapy badań własnych – wprowadzenie	237
7.2.1. Etap I: kwerenda I	239
7.2.2. Etap II: kwerenda II	241
7.2.3. Etap III: badania pilotażowe	242
7.2.4. Etap IV: badania właściwe	244
7.2.5. Etap V: analiza danych	254
7.2.6. Etapy badań własnych – podsumowanie	258
7.3. Refleksyjność badacza i czynniki wpływające na konceptualizację badania	259
7.3.1. Czynniki wynikające z wiedzy i doświadczenia	264
7.3.2. Czynniki wynikające z okoliczności zewnętrznych towarzyszących badaniom ...	265
7.4. Etyczne aspekty przeprowadzonych badań	269
7.4.1. 7.4.1. Komisja Etyki	269
7.4.2. Anonimizacja danych i zapewnienie poufności oraz dobrowolności uczestnictwa w badaniu	270
7.4.3. Dbłość o ochronę interesów osób wymienionych w pracy	271
7.4.4. Dbłość o brak konfliktu interesów i obiektywizację	272
Rozdział 8. Prezentacja wyników	273
8.1. Opis kryteriów porządkujących sposób prezentacji wyników	273
8.2. Narracje matek – sprawozdania z wywiadów i schemat organizacji zawartych w nich treści	274
8.2.1. Narracja pani Anny	277
8.2.2. Narracja pani Beaty	290
8.2.3. Narracja pani Celiny	300
8.2.4. Narracja pani Edyty	311
8.2.5. Narracja pani Felicji	320
8.2.6. Narracja pani Gabrieli	332
8.2.7. Narracja pani Hanny	342
8.2.8. Narracja pani Iwony	354
8.2.9. Narracja pani Łucji	365
8.2.10. Narracja pani Marii	380

8.2.11. Narracja pani Natalii	394
8.2.12. Narracja pani Olgi	409
8.2.13. Narracja pani Pauliny	427
8.2.14. Podsumowanie Varia	438
8.3. Tematy główne i podtematy – wykaz	441
8.4. Tematy główne i podtematy – opis	443
8.4.1. Terapeutyczna funkcja diagnozy SI	443
8.4.2. Terapia SI jako odpowiedź na niezaspokojone potrzeby	448
8.4.3. Fizyczne i emocjonalne osamotnienie matek	451
8.4.4. Terapia SI jako jedno z wielu oddziaływań diagnostycznych i terapeutycznych ..	454
8.4.5. Określony podział ról w rodzinach korzystających z terapii SI	457
8.4.6. Diagnoza i terapia SI źródłem różnorodnych uczuć	462
8.4.7. Terapeuta to człowiek o wielu kompetencjach	471
8.4.8. Profil dziecka – adresata terapii SI	480
8.4.9. Zmiany w rodzinie w wyniku terapii SI	487
Rozdział 9. Omówienie wyników	491
9.4.1. Wprowadzenie	491
9.1. Terapeutyczna funkcja diagnozy SI	494
9.2. Terapia SI jako odpowiedź na niezaspokojone potrzeby	498
9.3. Fizyczne i emocjonalne osamotnienie matek	502
9.4. Terapia SI jako jedno z wielu oddziaływań diagnostycznych i terapeutycznych	506
9.5. Określony podział ról z rodzinach korzystających z terapii SI	509
9.6. Diagnoza i terapia SI źródłem różnorodnych uczuć	515
9.7. Terapeuta to człowiek o wielu kompetencjach	519
9.8. Profil dziecka – adresata terapii SI	526
9.9. Zmiany w rodzinie w wyniku terapii SI	533
9.10. Podsumowanie	537
Ograniczenia badania	557
Konkluzje	564
Bibliografia	572
Summary	614
Indeks osobowy	616